

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXI. — Izdan in razposlan 4. dne maja 1918.

Vsebina: Št. (160 in 161.) 160. Zakon, obsegajoč raztegnitev vojnega davka na višje opravilne donose družb in večji dohodek posameznikov iz leta 1918. ter obsegajoč razjasnjujoče določilo k dosedanjim predpisom o vojnem davku. — 161. Zakon o pridobivanju fosforovo kislino vsebujočih, za gnojilne namene porabnih snovi.

160.

Zakon z dne 17. aprila 1918. l.,

obsegajoč raztegnitev vojnega davka na višje opravilne donose družb in večji dohodek posameznikov iz leta 1918. ter obsegajoč razjasnjujoče določilo k dosedanjim predpisom o vojnem davku.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

Člen I.

Vojni davek se razteza na večje donose družb in večji dohodek posameznikov iz leta 1918. Za leti 1916. in 1917. veljajoča določila zakona z dne 16. februarja 1918. l. (drž. zak. št. 66) se v zmislu primerno uporabljajo tudi za leto 1918.

Člen II.

Določilo § 21 v členu I omenjenega zakona se uporablja tako, da se izgube, ki se podajo v vojnem opravilnem letu (vojnem letu) 1918, ne morejo odbiti od večjega donosa, oziroma večjega dohodka prejšnjih let.

Člen III.

Za zadnje vojno opravilno leto (vojno leto) v zmislu zakona, omenjenega v členu I, je smatrati leto 1918.

Po tem veljaj zlasti določilo § 8, odst. 4, drugi stavek, namesto za koledarsko leto 1917, oziroma bilančno leto 1917/18 za koledarsko leto 1918, oziroma bilančno leto 1918/19.

V § 14 stopi na mesto leta 1922. leto 1923.

V § 19, odst. 3, in § 24, odst. 2, določena roka konec 1919. l. in 31. dan januarja 1920. l. se prelagata na konec 1920. l. in 31. dan januarja 1921. l.

Člen IV.

Za izgube v zmislu § 21 v členu I omenjenega zakona ni smatrati golih manjših donosov (manjšega dohodka) v primeri z donosom (dohodkom) mirovnih let. To velja tudi glede vojnega davka (davka od vojnih dobičkov) let 1914 do 1917.

Člen V.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti ga je poverjeno finančnemu ministru in pravosodnemu ministru v porazumu z ostalimi udeleženi ministri.

V Badnu, 17. dne aprila 1918. l.

Karol s. r.

Seidler s. r.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.

161.

Zakon z dne 21. aprila 1918. l.

o pridobivanju fosforovo kislino vsebujočih, za gnojilne namene porabnih snovi.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

§ 1.

Pridobivanje fosforovo kislino vsebujočih, za gnojilne namene porabnih snovi živalskega ali rudninskega izvira (v votlinah odložene, fosforovo kislino vsebujoče snovi, potem nahajanje fosfata vsake vrste) se pridržuje državi. Prepovedano je, da bi jih pridobivali drugi.

Določila tega zakona se ne uporabljajo na pridržane rudnine v zmislu § 3, obči rudarski zakon.

§ 2.

Lastnikom zemljišč in drugim užitim upravilcem, na ali v kojih svetu se nahajajo te snovi, gre odškodnina, ako so pred 1. dnem januarja 1918. l. pridobivali v § 1 navedene snovi.

Za odškodnino mora dati država tisti glavniški znesek, ki se podaja iz kapitalizovanja poprečnega dejanskega čistega donosa pridobivanja v zadnjih treh obratnih letih pred 1. dnem januarja 1914. l. Ako se je pa pridobivalo krajši čas ali šele po 1. dnevu januarja 1914. l., je dognati in kapitalizovati letni donos, ki ustreza dejanskemu pridobivanju. V obeh primerih je dati kapitalizovanju v podstavo obrestni postavek osmih odstotkov.

§ 3.

Vsak lastnik zemljišča je dolžen za pridobivanje fosfata potrebna zemljišča prepustiti v rabo za primerno odškodnino.

Ako je potrebno, da se odpre dohod in dovoz na pridobivališče ali da se zgradé naprave za pridobivanje in podelovanje pridobljenih snovi, se morejo za primerno odškodnino trajno ali začasno z razlastitvijo osnovati služnosti ali razlastiti zemljišča.

Ako se zahteva služnost za dalje časa nego pet let, more zahtevati lastnik odkup potrebnega zemljišča za primerno odškodnino. Ako bi z delovitim odstopom zemljišče izgubilo za njega lastnika primerno uporabnost, je na njegovo zahtevanje odkupiti celo zemljišče.

§ 4.

Da dožene predmet in obseg razlastitve in odkupa po § 3, je naloženo političnemu deželnemu oblastvu, v čigar upravnem okolišu se naj vrši pridobivanje. Ako se razteza pridobivališče na več dežel, določi poljedelsko ministrstvo, katero izmed deželnih oblastev, ki prihajajo v poštev, naj v soglasju in, ako treba, s sodelovanjem ostalih udeleženi deželnih oblastev razpravlja in odloči.

Postopanje se mora omejiti na to, da se dožene pravice strank, ki se jih tiče nameravano pridobivanje, in da se dožene predmet in obseg zahtevanih razlastitev in odkupov. Stranke ne morejo vgovarjati na podstavi svojih pravic, katerih se tičejo zahtevane razlastitve, gre jim le pravica zahtevati odškodnino. Politično deželno oblastvo mora na licu mesta vršiti komisijsko razpravo; kdaj se vrši, in nje predmet je razglasiti v vseh udeleženi občinah osem dni poprej z lepakom in razgrniti izpisek iz zahtevka državne uprave s pozivom, da je z zahtevano razlastitvijo prizadete pravice uveljavljati najkasneje na komisijski razpravi, drugače bi se ne vpoštevale dalje. Razglas je tudi posebej vročiti tistemu, ki ima v zmislu § 2 pravico do odškodnine, in lastnikom zemljišč, ki jih je obremeniti s služnostimi ali razlastiti.

§ 5.

Na razpravi mora oblastvo delovati na to, da se doseže poravnava, zlasti o višini odškodnine, ki jo je plačati. Ako se ne doseže, je poizvedeti vse za odškodnino merodajne okoliščnosti, zaslišavši

zaprisežene izvedence. Znesek odškodnine naj za sedaj določi politično deželno oblastvo.

O predmetu in obsegu razlastitve in odkupa in o začasni odškodnini naj razsodi — ako mogoče — neposrednje po sklepu razprave nje voditelj.

Priziv zoper razsodbo je nedopusten.

§ 6.

Ako se udeleženci ne zadovolje z začasno določeno odškodnino, morejo zahtevati v 14 dneh odločbo komisije, ki se sestavi iz enega zastopnika poljedelskega ministrstva, finančnega ministrstva in ministrstva za javna dela, nadalje iz treh dvornih svetnikov Vrhovnega sodišča pod predsedstvom senatskega predsednika Vrhovnega sodišča. Funkcionarje Vrhovnega sodišča določi pravosodni minister.

Komisija sklepa z večino glasov in odloča o odškodnini, ki jo je plačati, končnoveljavno in izključuje pravno pot.

§ 7.

Ko je plačana ali položena odškodnina, začasno določena z dogovorom ali z razsodbo političnega deželnega oblastva, se more izvršiti razlastitev.

Ako se pridobivanje ne začne v teku enega leta po izreku razlastilne razsodbe ali ako se ne nadaljuje primerno, mora politično deželno oblastvo na zahtevanje razlaščenca razveljaviti razlastilno

razsodbo. V tem primeru je pridržano razlaščenca po redni pravni poti uveljavljanje morebitne odškodnine.

§ 8.

Državna uprava ima pravico, da dá izvršiti pripravljalna dela na tujih zemljiščih in v njih za izvršitev naprav za pridobivanje v § 1 navedenih snovi.

Uveljavljanje morebitne odškodnine je pridržano lastniku zemljišča po redni pravni poti.

§ 9.

Kdor neupravičeno pridobiva v § 1 označene snovi, se kaznuje z denarno kaznijo do 20.000 K in z zaporom do šest mesecev. Kaznujejo politična oblastva. Neupravičeno pridobljene snovi (§ 1) in njih morebitno izkupilo zapadejo v pridržavi.

§ 10.

Zakon dobi moč dne, katerega se razglasi.

Izvršiti ga je poverjeno Mojemu poljedelskemu ministru v porazumu z udeleženi ministri.

V Badnu, 21. dne aprila 1918. l.

Karol s. r.

Seidler s. r.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.

Toggenburg s. r.

Homann s. r.

Silva-Tarouca s. r.

